Ահիկարի պատմությունը

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Ահիկարի պատմությունում մենք ունենք մարդկային մտքի և իմաստության հնագույն աղբյուրներից մեկը: Դրա ազդեցությունը կարելի է հետևել բազմաթիվ մարդկանց լեգենդների միջոցով, ներառյալ Ղուրանը և Հին և Նոր Կտակարանները:

Գերմանիայի Թրևս քաղաքում հայտնաբերված խճանկարը, որն աշխարհի իմաստունների մեջ պատկերված է Ահիկարի կերպարով: Ահա նրա գունեղ հեքիաթը.

Այս պատմության ամսաթիվը աշխույժ քննարկման առարկա է դարձել: Գիտնականները վերջապես դրեցին այն առաջին դարի մասին, երբ նրանց սխալմամբ ապացուցվեց սկզբնական պատմությունը, որը հայտնվեց մ.

Պատմությունն ակնհայտորեն գեղարվեստական է և ոչ թե պատմություն: Իրականում ընթերցողը կարող է ծանոթանալ «Արաբական գիշերներ»-ի լրացուցիչ էջերում: Այն գրված է փայլուն, և պատմությունը, որը լի է գործողություններով, ինտրիգներով և նեղ փախուստով, ուշադրություն է դարձնում մինչև վերջինը: Երևակայության ազատությունը գրողի ամենաթանկ ունեցվածքն է:

Գրությունը բաժանվում է չորս փուլերի. (1) Պատմություն; (2) Ուսմունքը (Առակաց մի ուշագրավ շարք); (3) Ճանապարհորդություն դեպի Եգիպտոս. (4) Նմանություններ կամ առակներ (որոնցով Ահիկարն ավարտում է իր սխալ եղբորորդի կրթությունը).

ԳԼՈՒԽ 1

Ասորեստանի մեծ վեզիր Ահիկարն ունի 60 կին, սակայն ճակատագիր է ստացել որդի չունենալու: Ուստի նա որդեգրում է իր եղբորորդուն: Նա ավելի շատ խցանում է նրան իմաստությամբ և գիտելիքով, քան հացով ու ջրով:

1 Հայկար Իմաստունի՝ Սենեքերիմ թագավորի վեզիրի և Հայկար Իմաստունի քրոջ որդու՝ Նադանի պատմությունը:

2 Ասորեստանի և Նինվեի թագավոր Սարհադումի որդի Սենեքերիմ թագավորի օրոք մի վեզիր կար՝ Հայկար անունով մի իմաստուն մարդ, և նա Սենեքերիմ թագավորի վեզիրն էր:

3 Նա ուներ լավ, հարստություն և շատ բարիքներ, և նա հմուտ, իմաստուն, փիլիսոփա էր, գիտելիքով, կարծիքով և կառավարությունում, և նա ամուսնացել էր վաթսուն կնոջ հետ և նրանցից յուրաքանչյուրի համար մի ամրոց էր կառուցել:

4 Բայց այս ամենի հետ մեկտեղ նա երեխա չուներ: այս կանանցից, որոնք կարող են լինել նրա ժառանգը:

5 Եվ նա շատ տխրեց դրա համար, և մի օր նա հավաքեց աստղագուշակներին, գիտուն մարդկանց և կախարդներին և նրանց բացատրեց իր վիճակը և իր ամուլության հարցը:

6 Անոնք ալ ըսին անոր. «Գնա՛, զոհ մատուցանէ աստուածներուն ու աղաչէ՛ անոնց, որ գուցէ քեզ տղայ մը տային»:

7 Եվ նա արեց այնպես, ինչպես նրանք ասացին նրան, և զոհեր մատուցեց կուռքերին, աղաչեց նրանց և աղաչեց նրանց խնդրանքով և աղաչանքով:

8 Եւ նրան ոչ մի բառ չպատասխանեցին: Եվ նա գնաց տրտմած ու վհատված՝ հեռանալով սրտի ցավով:

9 Եվ նա վերադարձավ և աղաչեց Բարձրյալ Աստծուն և հավատաց՝ աղաչելով Նրան իր սրտում այրելով՝ ասելով.

10 Ես աղաչում եմ քեզ, որ ինձ մի տղա տաս, որ ես նրանով մխիթարվեմ, որ նա ներկա լինի իմ առողջարանին, որ փակի իմ աչքերը և թաղի ինձ»:

11 Այն ատեն ձայն մը հասաւ անոր, որ կ’ըսէր.

12 Բայց վերցրու քո քրոջ որդուն Նադանին և դարձրու նրան քո զավակը և սովորեցրու նրան քո ուսումն ու դաստիարակությունը, և քո մահվան ժամանակ նա քեզ կթաղի»:

13 Այնուհետև նա վերցրեց իր քրոջ որդուն Նադանին, որը փոքր-ինչ ծծում էր: Եվ նա նրան հանձնեց ութ թաց դայակների, որպեսզի նրանք ծծեն ու մեծացնեն:

14 Եվ նրանք դաստիարակեցին նրան լավ կերակուրով, նուրբ վարժանքով, մետաքսե հագուստով, ծիրանագույն ու բոսորագույնով: Եվ նա նստեց մետաքսե բազմոցների վրա:

15 Եվ երբ Նադանը մեծացավ և քայլում էր՝ բարձր մայրի պես կրակելով, նա սովորեցրեց նրան բարի վարք, գրություն, գիտություն և փիլիսոփայություն:

16 Շատ օրեր անց Սենեքերիմ թագավորը նայեց Հայկարին և տեսավ, որ նա շատ է ծերացել, և ավելին ասաց նրան.

17 «Ով իմ պատվավոր բարեկամ, հմուտ, վստահելի, իմաստուն, նահանգապետ, իմ քարտուղար, իմ վեզիր, իմ կանցլեր և տնօրեն. իսկապես դու շատ ծերացել ես և ծանրացել ես տարիներով. և քո հեռանալն այս աշխարհից պետք է մոտ լինի:

18 Ասա ինձ, ով քեզանից հետո տեղ կունենա իմ ծառայության մեջ»: Եվ Հայկարն ասաց նրան. «Տե՛ր իմ, թող քո գլուխը հավիտյան ապրի: Նադան կա քրոջս տղան, ես նրան իմ երեխան եմ դարձրել:

19 Եվ ես դաստիարակեցի նրան և սովորեցրի նրան իմ իմաստությունն ու իմ գիտելիքները»:

20 Թագավորն ասաց նրան. նրան ինձ մոտ բեր, որ տեսնեմ նրան, և եթե հարմար գտնեմ, քո տեղը դրիր: և դու կգնաս քո ճանապարհով, հանգստանալու և կյանքիդ մնացած մասը քաղցր հանգստի մեջ ապրելու համար»:

21 Այն ժամանակ Հայկարը գնաց և ներկայացրեց իր քրոջ որդուն Նադանին: Եվ նա հարգանքի տուրք մատուցեց և մաղթեց նրան զորություն և պատիվ:

22 Եվ նա նայեց նրան և հիացավ նրանով և ուրախացավ նրանով և ասաց Հայկարին. «Սա քո որդին է, ո՛վ Հայկար: Ես աղոթում եմ, որ Աստված պահպանի նրան: Եվ ինչպես դու ծառայեցիր ինձ և իմ հորը՝ Սարհադումին, այնպես էլ քո այս տղան

թող ծառայի ինձ և կատարի իմ պարտավորությունները, իմ կարիքները և իմ գործը, որպեսզի ես պատվեմ նրան և հզորացնեմ քեզ հանուն քեզ»:
23 Եվ Հայկարը խոնարհվեց թագավորի առջև և ասաց նրան. Ես խնդրում եմ քեզնից, որ դու համբերատար լինես իմ տղայի՝ Նադանի հետ և ներես նրա սխալները, որպեսզի նա քեզ ծառայի այնպես, ինչպես հարկն է»:
24 Այնուհետև թագավորը երդվեց նրան, որ նա կդարձնի իր սիրելիներից ամենամեծը և իր ընկերներից ամենակարևորը, և որ նա պետք է նրա հետ լինի բոլոր պատվով և հարգանքով: Եվ նա համբուրեց նրա ձեռքերը և հրաժեշտ տվեց նրան:
25 Եվ նա վերցրեց Նադանին: իր քրոջ որդին նրա հետ, նստեցրեց նրան մի սենյակում և սկսեց ուսուցանել նրան գիշեր ու ցերեկ, մինչև որ նա ավելի շատ իմաստությամբ ու գիտությամբ խցկեց նրան, քան հացով ու ջրով:

ԳԼՈՒԽ 2

Հին օրերի «Խեղճ Ռիչարդի ալմանախ». Մարդկային վարքագծի անմահ ցուցումներ փողի, կանանց, հագուստի, բիզնեսի, ընկերների վերաբերյալ: Հատկապես հետաքրքիր ասացվածքներ կան 12, 17, 23, 37, 45, 47 համարներում: Համեմատե՛ք 63-րդ համարը այսօրվա որոշ ցինիզմի հետ:
1 Այսպես նա սովորեցրեց նրան՝ ասելով. լսիր իմ ելույթը և հետևիր իմ խորհուրդներին և հիշիր, թե ինչ եմ ասում:
2 Ո՜վ իմ որդի. եթե խոսք ես լսում, թող մեռնի քո սրտում և մի՛ հայտնիր ուրիշին, որ չդառնա կենդանի ածուխ և չայրի քո լեզուն և ցավ պատճառի քո մարմնին, և դու նախատինք ստանաս և ամաչես Աստծո առաջ և մարդ.
3 Ո՜վ իմ որդի. եթէ լուր լսած ես, մի՛ տարածիր. և եթե ինչ-որ բան տեսել ես, մի ասա:
4 Ո՜վ իմ որդի. հեշտացրո՛ւ քո պերճախոսությունը լողին և մի՛ շտապիր պատասխան տալ:
5 Ո՜վ իմ որդի. երբ որևէ բան լսես, մի՛ թաքցրու:
6 Ո՜վ իմ որդին. փակված հանգույցը մի՛ արձակիր, մի՛ արձակիր այն և մի՛ փակիր արձակված հանգույցը:
7 Ո՜վ իմ որդի. Արտաքին գեղեցկությանը մի՛ ցանկացեք, որովհետև այն թուլանում է և անցնում, բայց պատվական հիշատակը մնում է մինչև վերջ:
8 Ո՜վ իմ որդի. Թող մի հիմար կին չխաբի քեզ իր խոսքով, որ դու չմեռնես մահից ամենաթշվառը, և նա քեզ խճճեց ցանցի մեջ, մինչև որ թակարդը գցես:
9 Ո՜վ իմ որդի. մի՛ ցանկանար զգեստներով ու քուքներով պատած կնոջը, որն իր հոգում զազրելի է և հիմար: Վա՜յ քեզ, եթե դու նրան նվիրես այն, ինչ քոնն է, կամ նվիրես նրան այն, ինչ քո ձեռքում է, և նա քեզ ներքաշի մեղքի մեջ, և Աստված բարկանա քեզ վրա:
10 Ո՜վ իմ որդի. Մի՛ եղիր նուշի նման, որովհետև բոլոր ծառերի առաջ նա տերևներ է տալիս, և բոլորից հետո ուտելի պտուղներ, այլ եղիր թթենու պես, որը ուտելի պտուղ է տալիս բոլոր ծառերի առաջ և թողնում է բոլոր ծառերի առաջ:
11 Ո՜վ իմ որդի. գլուխդ խոնարհի՛ր, և ձայնդ մեղմացրո՛ւ, եղի՛ր քաղաքավարի և քայլի՛ր ուղիղ ճանապարհով և մի՛ եղիր հիմար: Եվ ծիծաղելիս ձայնդ մի՛ բարձրացրու, որովհետև եթե բարձր ձայնով տուն կառուցվեր, էշը ամեն օր շատ տներ կշինի. և եթե գութանը քշված լիներ ուժով, գութանը երբեք չէր հանվի ուղտերի ուսերի տակից:
12 Ո՜վ որդի՛ս: Իմաստունի հետ քարեր հանելը ավելի լավ է, քան ներող մարդու հետ գինի խմելը:
13 Ո՜վ իմ որդի. թափիր քո գինին արդարների գերեզմանների վրա և մի՛ խմիր անգրագետ, արհամարհելի մարդկանց հետ:
14 Ո՜վ իմ որդի. Կառչի՛ր Աստծուց վախեցող իմաստուններից և նրանց նման եղիր և մի՛ մոտեցիր տգետին, որ չլինի թե դու նմանվես նրան և սովորես նրա ճանապարհները:
15 Ո՜վ իմ որդի. երբ քեզ ընկեր կամ ընկեր ունենաս, փորձիր նրան, իսկ հետո ընկեր ու ընկեր դարձրու. և մի՛ գովաբանիր նրան առանց փորձության. և մի՛ փչացրու քո խոսքը իմաստության պակաս ունեցող մարդու հետ:
16 Ո՜վ իմ որդի. մինչ կոշիկը մնում է քո ոտքի վրա, քայլիր դրանով փշերի վրա և ճանապարհ պատրաստիր քո որդու, քո ընտանիքի և քո երեխաների համար, և լարիր քո նավը, քանի դեռ նա չի գնում ծովի և նրա ալիքների և խորտակվելու, և նա չի կարող: փրկված.
17 Ո՜վ իմ որդի. եթե հարուստն օձ է ուտում, ասում են՝ «Նրա իմաստությամբ է», իսկ եթե աղքատն ուտում է, ժողովուրդն ասում է՝ «Սովից»:
18 Ո՜վ իմ որդի. նա բավարարվում է քո հանապազօրյա հացով և քո բարիքներով, և չի ցանկանում, թե ինչ է ուրիշինը:
19 Ո՜վ իմ որդի. Հիմարի հետ մերձավոր մի՛ եղիր, նրա հետ հաց մի՛ կերիր և մի՛ ուրախացիր քո մերձավորների դժբախտությունների վրա: Եթե քո թշնամին անիրավություն է անում քեզ, ցույց տուր նրան բարություն:
20 Ո՜վ իմ որդի. Աստծուց վախեցող մարդ, վախեցիր նրանից և հարգիր նրան:
21 Ո՜վ իմ որդի. անգրագետն ընկնում է ու սայթաքում, իսկ իմաստունը, եթե անգամ սայթաքի, չի ցնցվում, և եթե անգամ ընկնի, արագ վեր է կենում, իսկ եթե հիվանդ է, կարող է հոգալ իր կյանքը: Իսկ ինչ վերաբերում է տգետ, հիմար մարդուն, ապա նրա հիվանդության համար դեղ չկա:
22 Ո՜վ իմ որդի. Եթե քեզ մոտենա մի մարդ, ով քեզանից ցածր է, գնա ընդառաջ նրան և մնա կանգուն, և եթե նա չի կարող քեզ հատուցել, նրա Տերը կհատուցի քեզ նրա փոխարեն:
23 Ո՜վ իմ որդի. Մի՛ խնայիր քո որդուն ծեծելուց, որովհետև քո որդու թմբկահարումը այգում գոմաղբի պես է, ինչպես քսակի բերանը կապելը, ինչպես գազաններին կապելը և դռան կողպեքը:
24 Ո՜վ իմ որդի. զսպիր քո որդուն ամբարշտությունից և վարքագիծ սովորեցրու նրան, նախքան նա ապստամբի քո դեմ և քեզ արհամարհի ժողովրդի մեջ, և դու գլուխդ կախես փողոցներում և

հավաքույթներում և կպատժվես նրա չար գործերի համար:
25 Ո՛վ իմ որդի. առ քեզ պարարտ եզ՝ նախաբազուկով և մեծ էշ՝ իր սմբակներով, և մի՛ ձեռք բեր մի մեծ եղջյուրներով եզ, մի՛ ընկերացիր խորամանկ մարդու հետ, ո՛չ էլ կռվարար ստրուկի, և ո՛չ էլ գող աղախնի, այն ամենի համար, ինչ անում ես: նրանք կկործանեն:
26 Ո՛վ իմ որդի. Թող քո ծնողները չանիծեն քեզ, և Տերը գոհ լինի նրանցից. Որովհետև ասվել է. «Նա, ով արհամարհում է իր հորը կամ մորը, թող մահով մեռնի (ես նկատի ունեմ մեղքի մահը), և նա, ով հարգում է իր ծնողներին, երկարացնի իր օրերն ու կյանքը և կտեսնի ամեն բարի: «
27 Ո՛վ իմ որդի. առանց զենքի մի՛ քայլիր ճանապարհով, որովհետև չգիտես, թե երբ թշնամին կարող է հանդիպել քեզ, որպեսզի պատրաստ լինես նրա համար:
28 Ո՛վ իմ որդի. Մի՛ նմանվեք մերկ, տերևավոր ծառի, որը չի աճում, այլ եղեք ինչպես ծառի, որը ծածկված է իր տերևներով և ճյուղերով. քանզի այն մարդը, ով ոչ կին ունի, ոչ երեխա, անարգված է աշխարհում և ատելի է նրանց կողմից, ինչպես տերևազուրկ ու անպտուղ ծառը:
29 Ո՛վ իմ որդի. եղիր ճամփեզրին պտղաբեր ծառի պես, որի պտուղը ուտում են բոլոր անցորդները, և անապատի գազանները հանգստանում են նրա հովանի տակ և ուտում նրա տերևները:
30 Ո՛վ իմ որդի. Յուրաքանչյուր ոչխար, որը թափառում է իր ճանապարհից և իր ուղեկիցներից, դառնում է գայլի կերակուր:
31 Ո՛վ իմ որդի. մի՛ ասա, «Իմ տերը հիմար է, իսկ ես՝ իմաստուն», և մի՛ պատմիր տգիտության ու հիմարության խոսքերը, որ չանարգվես նրա կողմից:
32 Ո՛վ իմ որդի. Մի՛ եղիր այն ծառաներից, ում տերերն ասում են՝ հեռացիր մեզանից, այլ եղիր նրանցից, ում ասում են՝ մոտեցիր և մոտեցիր մեզ:
33 Ո՛վ իմ որդի. Մի շոյիր քո ստրուկին իր ընկերոջ ներկայությամբ, որովհետև դու չգիտես, թե դրանցից որն է ամենակարևորը քեզ համար, ի վերջո:
34 Ո՛վ իմ որդի. մի՛ վախեցիր քո Տիրոջից, ով ստեղծել է քեզ, որպեսզի նա լռի քեզ:
35 Ո՛վ իմ որդի. քո խոսքը արդար դարձրու և քո լեզուն քաղցրացրու. և թույլ մի տուր քո ընկերոջը, որ քո ոտքը կոխի, որ մի ուրիշ ժամանակ նա կոխկռտի քո կուրծքը:
36 Ո՛վ իմ որդի. եթե դու իմաստուն մարդուն ծեծես իմաստուն խոսքով, դա նրա կրծքում թաքնվելու է որպես ամոթի նուրբ զգացում. բայց եթե տգետին փայտով թփես, նա ոչ կհասկանա, ոչ էլ լսի:
37 Ո՛վ իմ որդի. եթե իմաստուն մարդ ես ուղարկում քո կարիքների համար, նրան շատ հրաման մի տուր, որովհետև նա քո գործը կանի այնպես, ինչպես դու ես ուզում, իսկ եթե հիմարին ուղարկես, մի՛ հրամայիր նրան, այլ գնա ինքդ և արա քո գործը, քանի որ եթե դու հրամայի՛ր նրան, նա չի անի այն, ինչ դու կամենաս: Եթե քեզ գործի են ուղարկում, շտապիր արագ կատարել:
38 Ո՛վ իմ որդի. Քեզնից ուժեղ մարդու թշնամի մի՛ դարձրու, որովհետև նա կչափի քո չափը և իր վրեժը կլուծի քեզնից:
39 Ո՛վ իմ որդի. փորձիր քո որդուն և քո ծառային՝ նախքան քո ունեցվածքը նրանց հանձնելը, որ չկորցնեն նրանց: քանզի նա, ով լի ձեռք ունի, կոչվում է իմաստուն, թեկուզ և նա հիմար և տգետ է, իսկ ով դատարկ ձեռք ունի, կոչվում է աղքատ, տգետ, նույնիսկ եթե նա իմաստունների իշխան է:
40 Ո՛վ իմ որդի. Ես կերել եմ կոլոսինթս, կուլ եմ տվել հալվե, և չեմ գտել ավելի դառը, քան աղքատությունն ու սակավությունը:
41 Ո՛վ իմ որդի. Սովորեցրո՛ւ քո որդուն խնայողություն և քաղց, որպեսզի նա լավ գործի իր տան տնտեսության մեջ:
42 Ո՛վ իմ որդի. Տգետներին մի՛ սովորեցրու իմաստունների լեզուն, որովհետև դա ծանր կլինի նրա համար:
43 Ո՛վ իմ որդի. մի ցույց տուր քո վիճակը քո ընկերոջը, որ չանարգվես նրա կողմից:
44 Ո՛վ իմ որդի. սրտի կուրությունն ավելի ցավալի է, քան աչքերի կուրությունը, որովհետև աչքերի կուրությունը կամաց-կամաց կարող է առաջնորդվել, բայց սրտի կուրությունը չի առաջնորդվում, և այն թողնում է ուղիղ ճանապարհը և գնում ծուռումուռ. ճանապարհ.
45 Ո՛վ իմ որդի. մարդու ոտքով սայթաքելը ավելի լավ է, քան լեզվով սայթաքելը:
46 Ո՛վ իմ որդի. մոտիկ ընկերը ավելի լավ է, քան հեռու գտնվող ավելի գերազանց եղբայրը:
47 Ո՛վ իմ որդի. Գեղեցկությունը մարում է, բայց ուսումը տևում է, և աշխարհը թուլանում է և դառնում ունայն, բայց բարի անունը ոչ ունայն է դառնում, ոչ էլ թուլանում է:
48 Ո՛վ իմ որդի. Ով հանգիստ չունի, նրա մահը ավելի լավ էր, քան կյանքը. և լացի ձայնն ավելի լավ է, քան երգի ձայնը. քանզի վիշտն ու լացը, եթե Աստծո վախը նրանց մեջ է, ավելի լավ են, քան երգի ու ուրախության ձայնը:
49 Ով իմ զավակ. գորտի ազդրը քո ձեռքում ավելի լավ է, քան սագը քո հարևանի կաթսայի մեջ. և քեզ մոտ գտնվող ոչխարն ավելի լավ է, քան հեռու գտնվող եզը. և քո ձեռքում գտնվող ճնճղուկը ավելի լավ է, քան հազար ճնճղուկ թռչող. և աղքատությունը, որը հավաքում է, ավելի լավ է, քան շատ պաշարների ցրումը. իսկ կենդանի աղվեսը սատկած առյուծից լավ է. և մեկ ֆունտ բուրդ ավելի լավ է, քան մեկ ֆունտ հարստություն, ես նկատի ունեմ ոսկին և արծաթը. որովհետեւ ոսկին ու արծաթը թաքնուած են ու ծածկուած երկրի մէջ, ու չեն երեւում. բայց բուրդը մնում է շուկաներում և երևում է, և գեղեցկություն է այն կրողի համար:
50 Ո՛վ իմ որդի. փոքր հարստությունը ավելի լավ է, քան ցրված հարստությունը:
51 Ո՛վ իմ որդի. կենդանի շունն ավելի լավ է, քան մեռած աղքատը:
52 Ո՛վ իմ որդի. աղքատը, ով ճիշտ է անում, ավելի լավ է, քան հարուստը, ով մեռած է մեղքերի մեջ:

53 Ո՛վ իմ որդի. Խոսք պահիր քո սրտում, և դա քեզ համար շատ բան կլինի, և զգուշացիր, որ չբացահայտես քո ընկերոջ գաղտնիքը:
54 Ո՛վ իմ որդի. թող քո բերանից ոչ մի խոսք դուրս չգա, մինչև որ քո սրտով չխորհվես: Եվ մի՛ կանգնեք վիճողների միջև, որովհետև վատ խոսքից վեճ է գալիս, վեճից՝ պատերազմ, իսկ պատերազմից՝ կռիվ, և դուք ստիպված կլինեք վկայություն տալ. բայց փախիր այնտեղից և հանգստացիր:
55 Ո՛վ իմ որդի. Մի դիմադրիր քեզնից ուժեղ մարդու, այլ ստացիր քեզ համբերատար ոգի, տոկունություն և ուղիղ վարք, որովհետև դրանից ավելի գերազանց բան չկա:
56 Ո՛վ իմ որդի. Մի ատիր քո առաջին ընկերոջը, որովհետև երկրորդը կարող է չտեւի:
57 Ո՛վ իմ որդի. Այցելիր աղքատին իր նեղության մեջ և խոսիր նրա մասին սուլթանի ներկայությամբ և քո ջանասիրությամբ փրկիր նրան առյուծի բերանից:
58 Ո՛վ իմ որդի. Մի՛ ուրախացիր քո թշնամու մահով, որովհետև որոշ ժամանակ անց դու կդառնաս նրա մերձավորը, և քեզ ծաղրողին հարգում և պատվում ես, և նախապես նրա հետ ողջույն եղիր:
59 Ո՛վ իմ որդի. Եթե երկնքում ջուրը կանգ առներ, և սև ագռավը սպիտակ դառնա, և զմուռսը մեղրի պես քաղցրանա, ապա տգետներն ու հիմարները կարող են հասկանալ և դառնալ իմաստուն:
60 Ո՛վ իմ որդի. Եթե ուզում ես իմաստուն լինել, զսպիր քո լեզուն ստելուց, և քո ձեռքը՝ գողությունից, և քո աչքերը՝ չարը տեսնելուց. ապա դու իմաստուն կկոչվես:
61 Ո՛վ իմ որդի. թող իմաստունը քեզ գավազանով ծեծի, բայց հիմարը թող չօծի քեզ քաղցր յուղով: Խոնարհ եղիր քո երիտասարդության մեջ, և դու կպատվես քո ծերության ժամանակ:
62 Ո՛վ իմ որդի. Մի՛ դիմադրիր մարդուն իր զորության օրերին, ոչ էլ գետի իր հեղեղումների օրերին:
63 Ո՛վ իմ որդի. Կնոջ հարսանիքին մի՛ շտապիր, որովհետև եթե լավ լինի, նա կասի. և եթե պարզվի, որ դա հիվանդ է, նա կգնահատի նրան, ով եղել է դրա պատճառը:
64 Ո՛վ իմ որդի. ով նրբագեղ է իր հագուստով, նա նույնն է իր խոսքում. և նա, ով իր հագուստի մեջ ստոր տեսք ունի, նա նույնն է իր խոսքում:
65 Ո՛վ իմ որդի. եթե գողություն ես արել, սուլթանին իմացրո՛ւ և նրանից մի բաժին տուր, որ ազատվես նրանից, որովհետև այլապես կդիմանաս դառնությանը:
66 Ո՛վ իմ որդի. ընկեր դարձրու այն մարդուն, ում ձեռքը կշտացած է և կշտացած, և մի ընկեր մի՛ դարձրու նրան, ում ձեռքը փակ է և սոված:
67 Չորս բան կա, որից ոչ թագավորը, ոչ նրա բանակը չեն կարող ապահով լինել. վեզիրի կողմից ճնշումը, վատ կառավարությունը և կամքի այլասերումը և հպատակի նկատմամբ բռնակալությունը. և չորս բան, որ չի կարելի թաքցնել՝ խելամիտը, հիմարը, հարուստը և աղքատը»:

ԳԼՈՒԽ 3

Ահիկարը հեռանում է պետական գործերին ակտիվ մասնակցությունից: Նա իր ունեցվածքը հանձնում է իր դավաճան եղբորորդուն: Ահա զարմանալի պատմությունը, թե ինչպես է անշնորհակալ անառակ մարդը վերածվում կեղծարարի: Ահիկարին խճճելու խելացի դավադրությունը հանգեցնում է նրան, որ նա դատապարտվում է մահվան: Ըստ երեւույթին Ահիկարի վերջը:
1 Այսպես էր ասում Հայկարը, և երբ նա ավարտեց իր քրոջ որդուն՝ Նադանին ուղղված այս ցուցումներն ու ասացվածքները, նա մտածեց, որ նա կպահի դրանք բոլորին, և չգիտեր, որ դրա փոխարեն նա իրեն հոգնածություն, արհամարհանք և ծաղր էր ցույց տալիս:
2 Այնուհետև Հայկարը նստեց իր տանը և Նադանին հանձնեց իր ողջ ունեցվածքը, ծառաներին, աղախիններին, ձիերին, անասուններին և այն ամենը, ինչ նա ուներ և ձեռք բերեց. և հրամայելու և արգելելու իշխանությունը մնաց Նադանի ձեռքում:
3 Եվ Հայկարը հանգստանում էր իր տանը, և Հայկարը երբեմն գնում էր և հարգում թագավորին և վերադառնում տուն:
4 Հիմա, երբ Նադանը հասկացավ, որ հրամայելու և արգելելու իշխանությունը իր ձեռքում է, նա արհամարհեց Հայկարի դիրքը և ծաղրեց նրան և սկսեց մեղադրել նրան, երբ նա հայտնվում էր, ասելով. և նա հիմա ոչինչ չգիտի»:
5 Եվ նա սկսեց ծեծել ստրուկներին ու աղախիններին, վաճառել ձիերն ու ուղտերը և ծախսել այն ամենի հետ, ինչ ուներ իր հորեղբայր Հայկարը:
6 Եվ երբ Հայկարը տեսավ, որ նա չի գթասրտում իր ծառաներին և իր ընտանիքին, վեր կացավ և հալածեց նրան իր տնից և ուղարկեց թագավորին հայտնելու, որ նա ցրել է իր ունեցվածքը և իր պաշարը:
7 Եվ թագավորը վեր կացավ, կանչեց Նադանին և ասաց նրան. «Քանի դեռ Հայկարը առողջ է, ոչ ոք չպետք է իշխի նրա ունեցվածքի, նրա ընտանիքի և ունեցվածքի վրա»:
8 Եվ Նադանի ձեռքը բարձրացվեց իր հորեղբայր Հայկարից և նրա ողջ ունեցվածքից, և այդ ընթացքում նա ոչ ներս մտավ, ոչ դուրս եկավ, ոչ էլ ողջունեց նրան:
9 Այնուհետև Հայկարը զղջաց նրան իր քրոջ որդու՝ Նադանի հետ ունեցած չարչարանքների համար, և նա շարունակեց շատ տխրել:
10 Եվ Նադանն ուներ մի կրտսեր եղբայր՝ Բենուզարդան անունով, ուստի Հայկարը վերցրեց նրան Նադանի փոխարեն և մեծացրեց և մեծարեց նրան մեծ պատիվով: Նա մատնեց նրան իր ամբողջ ունեցվածքը և նրան իր տան կառավարիչ կարգեց:
11 Այժմ, երբ Նադանը հասկացավ, թե ինչ է տեղի ունեցել, նա պատվեց նախանձից և նախանձից, և նա սկսեց բողոքել բոլոր նրանց, ովքեր հարցնում էին իրեն, և ծաղրել իր հորեղբայր Հայկարին, ասելով. եղբորս գերադասեց ինձնից, բայց եթե Բարձրյալ

Աստված ինձ իշխանություն տա, ես նրա վրա կբերեմ սպանվելու դժբախտությունը»:
12 Եվ Նադանը շարունակեց խորհել այն գայթակղության մասին, որը նա կարող էր հորինել իր համար: Եվ որոշ ժամանակ անց Նադանը մտքում շուռ տվեց և նամակ գրեց Պարսից արքա Շահ Իմաստունի որդի Աքիշին՝ այսպես ասելով.
13 «Խաղաղություն, առողջություն և զորություն և պատիվ Ասորեստանի և Նինվեի թագավոր Սենեքերիմից, նրա վեզիրից և նրա քարտուղար Հայկարից քեզ, ո՛վ մեծ թագավոր: Թող իմ և քո միջև լինի դաշնություն:
14 Եվ երբ այս նամակը հասնի քեզ, եթե դու վեր կենաս և շտապ գնաս դեպի Նիսրինի դաշտը, դեպի Ասորեստան և Նինվե, ես թագավորությունը քեզ կհանձնեմ առանց պատերազմի և առանց պատերազմի»:
15 Նա մի ուրիշ նամակ էլ գրեց Հայկարի անունով Եգիպտոսի փարավոն թագավորին: «Թող խաղաղություն լինի քո և իմ միջև, ո՛վ հզոր թագավոր:
16 Եթե այս նամակը քեզ հասնելու ժամանակ վեր կենաս և գնաս Ասորեստան և Նինվե՝ Նիսրինի դաշտը, ես քեզ կհանձնեմ թագավորությունը առանց պատերազմի և առանց կռվի»:
17 Եվ Նադանի գրությունը նման էր իր հորեղբայր Հայկարի գրությանը:
18 Այնուհետև նա ծալեց երկու տառերը և դրանք կնքեց իր հորեղբոր՝ Հայկարի կնիքով. նրանք, այնուամենայնիվ, թագավորի պալատում էին:
19 Այնուհետև նա գնաց և թագավորից նամակ գրեց իր հորեղբայր Հայկարին. «Խաղաղություն և առողջություն իմ վեզիրին, իմ քարտուղարին, իմ կանցլերին՝ Հայկարին:
20 Ով Հայկար, երբ այս նամակը հասնի քեզ, հավաքիր քեզ հետ եղող բոլոր զինվորներին և թող կատարյալ լինեն հագուստով և թվով, և նրանց բերիր ինձ մոտ հինգերորդ օրը Նիսրինի դաշտում:
21 Եվ երբ տեսնես ինձ, որ գալիս եմ քեզ մոտ, շտապիր և զորքը ստիպիր ինձ դեմ գնալ որպես թշնամի, որը կռվի ինձ հետ, որովհետև ես ինձ հետ ունեմ Եգիպտոսի թագավոր փարավոնի դեսպաններին, որպեսզի նրանք տեսնեն մեր զորությունը. բանակը և կարող է վախենալ մեզանից, որովհետև նրանք մեր թշնամիներն են և ատում են մեզ»:
22 Այնուհետև նա նամակը կնքեց և թագավորի ծառաներից մեկի միջոցով ուղարկեց Հայկարին: Եվ նա վերցրեց իր գրած մյուս նամակը, տարածեց թագավորի առաջ, կարդաց նրան և ցույց տվեց կնիքը:
23 Երբ թագավորը լսեց նամակի մեջ եղածը, մեծ տարակուսանքով շփոթվեց և բարկացավ մեծ ու սաստիկ բարկությամբ և ասաց. «Ահ, ցույց տվեցի իմ իմաստությունը: Ի՞նչ եմ արել ես Հայկարին, որ նա այս նամակները գրել է իմ թշնամիներին: Սա՞ է իմ վարձատրությունը նրանից իմ օգուտների համար»:
24 Նադանն ասաց նրան. ոչ էլ զայրանաք, բայց եկեք գնանք Նիսրինի դաշտը և տեսնենք՝ արդյոք հեքիաթը ճշմարիտ է, թե ոչ»:
25 Այնուհետև Նադան հինգերորդ օրը վեր կացավ և վերցրեց թագավորին, զինվորներին և վեզիրին, և նրանք գնացին անապատ՝ Նիսրինի դաշտը: Եվ թագավորը նայեց, և ահա՛. Հայքարն ու բանակը շարված էին:
26 Եվ երբ Հայկարը տեսավ, որ թագավորն այնտեղ է, մոտեցավ և նշան արեց բանակին, որ շարժվի, ինչպես պատերազմում է և շարված կռվի թագավորի դեմ, ինչպես նշված էր նամակում, նա չիմանալով, թե ինչ փոս է փորել Նադանը: նրան:
27 Եվ երբ թագավորը տեսավ Հայկարի արարքը, նա պատվեց անհանգստությամբ, սարսափով և տարակուսանքով, և բարկացավ մեծ բարկությամբ:
28 Նադանն ասաց նրան. ինչ է արել այս թշվառը բայց մի՛ բարկացիր, մի՛ տրտմվիր ու մի՛ տխրիր, այլ գնա՛ քո տուն և նստի՛ր քո գահին, և ես քեզ մոտ կբերեմ Հայկարին՝ կապված և շղթայված, և ես առանց տքնության կհեռացնեմ քո թշնամուն քեզնից»:
29 Թագավորը վերադարձավ իր գահը՝ բարկանալով Հայկարի մասին և ոչինչ չարեց նրա հետ կապված: Եվ Նադանը գնաց Հայկարի մոտ և ասաց նրան. Թագավորը իսկապես ուրախանում է քեզնով մեծ ուրախությամբ և շնորհակալություն է հայտնում քեզ, որ կատարեցիր այն, ինչ նա պատվիրել է քեզ:
30 Եվ հիմա նա ինձ ուղարկեց քեզ մոտ, որպեսզի դու ազատես զինվորներին իրենց պարտականությունների կատարմանը և ինքդ գաս նրա մոտ՝ քո ձեռքերը ետևիցդ կապած, և քո ոտքերը շղթայված, որպեսզի փարավոնի դեսպանները տեսնեն դա, և որ թագավորը լինի: վախեցած են նրանցից և իրենց թագավորից»:
31 Այն ժամանակ Հայկարը պատասխանեց և ասաց. «Լսել նշանակում է հնազանդվել»: Եվ նա իսկույն վեր կացավ, ձեռքերը կապեց նրա հետևից և շղթայեց նրա ոտքերը:
32 Եվ Նադանը վերցրեց նրան և գնաց նրա հետ թագավորի մոտ: Եվ երբ Հայկարը մտավ թագավորի մոտ, նա խոնարհվեց նրա առջև գետնին և մաղթեց թագավորին իշխանություն և հավիտենական կյանք:
33 Այն ժամանակ թագավորն ասաց. «Ով Հայկար, իմ քարտուղար, իմ գործերի կառավարիչ, իմ կանցլեր, իմ պետության տիրակալ, ասա ինձ, թե ինչ չարիք եմ արել քեզ, որ դու ինձ վարձատրեցիր այս տգեղ արարքով»:
34 Այնուհետև նրան ցույց տվեցին իր գրած նամակները և նրա կնիքը: Եվ երբ Հայկարը տեսավ դա, նրա վերջույթները դողացին, և նրա լեզուն անմիջապես կապվեց, և նա վախից ոչ մի բառ չկարողացավ խոսել. բայց նա գլուխը կախեց դեպի երկիրը և համր էր:
35 Երբ թագավորը տեսավ դա, համոզվեց, որ այդ բանն իրենից է, և իսկույն վեր կացավ և հրամայեց նրանց սպանել Հայկարին և քաղաքից դուրս սրով հարվածել նրա պարանոցին:

36 Այնուհետև Նադանը բղավեց և ասաց. ի՞նչ է քեզ օգուտ քո խորհրդածությունը կամ քո զորությունը՝ թագավորին այս գործն անելիս»:
37 Այսպես է ասում հեքիաթասացը. Իսկ սուսերամարտիկի անունը Աբու Սամիկ էր: Թագավորն ասաց նրան. վեր կաց, գնա, կտրիր Հայկարի վիզը նրա տան դռան մոտ, և նրա գլուխը դեն նետիր նրա մարմնից հարյուր կանգուն:
38 Այն ժամանակ Հայկարը ծնկի եկավ թագավորի առաջ և ասաց. և եթե դու կամենում ես սպանել ինձ, թող քո ցանկությունը կատարվի. և ես գիտեմ, որ ես մեղավոր չեմ, բայց ամբարիշտը պետք է հաշիվ տա իր ամբարշտության համար. այնուամենայնիվ, ո՛վ իմ տեր թագավոր: Աղաչում եմ քեզնից և քո բարեկամությունից, թույլ տուր սուսերամարտիկին, որ իմ մարմինը տա իմ ստրուկներին, որպեսզի նրանք ինձ թաղեն, և քո ծառան թող քո մատաղը լինի»:
39 Թագավորը վեր կացավ և հրամայեց սուսերամարտիկին վարվել նրա հետ ըստ իր ցանկության:
40 Եվ նա իսկույն հրամայեց իր ծառաներին, որ վերցնեն Հայկարն ու սուսերը և մերկ գնան նրա հետ, որպեսզի սպանեն նրան:
41 Եվ երբ Հայկարը հաստատ իմացավ, որ իրեն պետք է սպանեն, ուղարկեց իր կնոջը և ասաց նրան. մետաքս, որպեսզի նրանք լացեն ինձ համար իմ մահից առաջ:
42 Եվ սեղան պատրաստիր սուսերամարտիկի և նրա ծառաների համար: Եվ շատ գինի խառնեք, որ խմեն»:
43 Եվ նա արեց այն ամենը, ինչ նա պատվիրեց նրան: Եվ նա շատ իմաստուն էր, խելացի և խելամիտ: Եվ նա միավորեց բոլոր հնարավոր քաղաքավարությունն ու սովորելը:
44 Եվ երբ թագավորի և սուսերամարտիկի զորքը հասավ, գտան, որ սեղանը դրված էր, և գինին ու շքեղ կերակուրները, և նրանք սկսեցին ուտել և խմել, մինչև որ հարբեցին ու հարբեցին:
45 Այն ժամանակ Հայկարը խմբակից մի կողմ վերցրեց սուսերամարտիկին և ասաց. «Ով Աբու Սամիկ, դու չգիտե՞ս, որ երբ Սարհադում թագավորը՝ Սենեքերիբի հայրը, ուզում էր սպանել քեզ, ես քեզ տարա և թաքցրի մի տեղ, մինչև որ. թագավորի բարկությունը հանդարտվեց, և նա քեզ խնդրեց:
46 Եվ երբ ես քեզ բերեցի նրա մոտ, նա ուրախացավ քեզնով.
47 Եվ ես գիտեմ, որ թագավորը կզղջա իմ մասին և մեծ բարկությամբ կբարկանա իմ մահապատժի համար:
48 Որովհետև ես մեղավոր չեմ, և երբ դու ինձ ներկայացնես նրա առջև՝ իր պալատում, մեծ բախտի կարժանանաս և կիմանաս, որ քրոջս որդին Նադանը խաբել է ինձ և արել է ինձ այս վատ արարքը, և թագավորը կզղջա ինձ սպանելու համար. իսկ հիմա ես իմ տան այգում նկուղ ունեմ, և ոչ ոք չգիտի դրա մասին:
49 Թաքցրե՛ք ինձ դրա մեջ իմ կնոջ իմացությամբ: Իսկ ես բանտում ստրուկ ունեմ, որն արժանի է սպանության:
50 Դո՛ւրս հանի՛ր նրան, հագցրո՛ւ նրան իմ հագուստները, և ծառաներին հրամայի՛ր սպանել նրան, երբ հարբած են: Նրանք չեն իմանա, թե ում են սպանում:
51 Եվ նրա գլուխը դեն գցիր նրա մարմնից հարյուր կանգուն, և նրա մարմինը տուր իմ ծառաներին, որ թաղեն: Եվ դու ինձ հետ մեծ գանձ կդնես:
52 Եվ սուսերամարտիկը արեց այնպես, ինչպես Հայկարն էր պատվիրել իրեն, և նա գնաց թագավորի մոտ և ասաց նրան. «Թող քո գլուխը հավիտյան ապրի»:
53 Այնուհետև Հայկարի կինը ամեն շաբաթ թաքստոցում նրան իջեցնում էր այն, ինչ բավական էր նրան, և ոչ ոք չգիտեր այդ մասին, բացի իրենից:
54 Եվ պատմությունը հաղորդվեց և կրկնվեց և տարածվեց ամենուր, թե ինչպես է Հայկար Իմաստունը սպանվել և մահացել, և այդ քաղաքի բոլոր մարդիկ սգում էին նրա համար:
55 Եվ նրանք լաց եղան և ասացին. «Վա՜յ քեզ, ո՛վ Հայկար: և քո սովորելու և քո քաղաքավարության համար: Ի՜նչ տխուր եմ քո և քո գիտելիքի համար: Որտե՞ղ կարելի է գտնել քեզ նման մեկ ուրիշը: և որտե՞ղ կարող է լինել մի մարդ, որն այդքան խելացի, այնքան գիտուն, այնքան հմուտ կառավարելու մեջ, որ քեզ նմանվի, որ կարողանա քո տեղը զբաղեցնել»:
56 Բայց թագավորը զղջում էր Հայկարի համար, և նրա ապաշխարությունը նրան ոչ մի օգուտ չտվեց:
57 Այնուհետև նա կանչեց Նադանին և ասաց նրան. «Գնա և վերցրու քո ընկերներին քեզ հետ և սուգ ու լաց արա քո հորեղբոր՝ Հայկարի համար և ողբիր նրա համար, ինչպես սովորություն է, հարգելով նրա հիշատակը»:
58 Բայց երբ Նադանը՝ հիմարը, տգետը, կարծրասիրտը, գնաց իր հորեղբոր տունը, նա ոչ լաց եղավ, ոչ տրտմեց, ոչ էլ ողբաց, այլ հավաքեց անհոտ ու ցրված մարդկանց և սկսեց ուտել ու խմել:
59 Եվ Նադանը սկսեց բռնել Հայկարին պատկանող աղախիններին և ստրուկներին, կապեց նրանց և խոշտանգեց նրանց և դաժան թմբկահարեց նրանց:
60 Եվ նա չհարգեց իր հորեղբոր կնոջը, որը նրան դաստիարակել էր իր տղայի նման, այլ ուզում էր, որ նա իր հետ մեղքի մեջ ընկնի:
61 Բայց Հայկարը կտրվել էր թաքստոցում, և նա լսեց իր ստրուկների և իր մերձավորների լացը և փառաբանեց Բարձրյալ Աստծուն, ողորմածին և շնորհակալություն հայտնեց, և նա միշտ աղոթում և աղաչում էր Բարձրյալ Աստծուն. .
62 Սուրը ժամանակ առ ժամանակ գալիս էր Հայկար, մինչ նա թաքստոցի մեջ էր, և Հայկարը գալիս էր և աղաչում նրան: Եվ նա մխիթարեց նրան և մաղթեց նրան փրկություն:
63 Եվ երբ այլ երկրներում հաղորդվեց պատմությունը, որ Հայկար Իմաստունը սպանվել է, բոլոր թագավորները վշտացած և արհամարհում էին Սենեքերիմ թագավորին, և նրանք ողբում էին հանելուկներ լուծող Հայկարի համար:

ԳԼՈՒԽ 4

«Սֆինքսի հանելուկները». Ինչ է եղել իրականում Աhիկարի հետ. Նրա վերադարձը.

1 Եվ երբ Եգիպտոսի թագավորը համոզվեց, որ Հայկարը սպանվել է, իսկույն վեր կացավ և նամակ գրեց Սենեքերիմ թագավորին՝ հիշեցնելով նրան «խաղաղության, առողջության, զորության և փառքի մասին, որը մենք հատուկ ցանկանում ենք քեզ, իմ սիրելի եղբայր Սենեքերիմ թագավոր:

2 Ես ուզում էի մի ամրոց կառուցել երկնքի և երկրի միջև, և ես ուզում եմ, որ դու ինձ ուղարկես մի իմաստուն, խելացի մարդ քեզանից, որպեսզի այն կառուցի ինձ համար և պատասխանի ինձ իմ բոլոր հարցերին, և ես կարողանամ ունենալ Ասորեստանի հարկերն ու մաքսատուրքերը երեք տարվա համար»:

3 Ապա կնքեց նամակը և ուղարկեց Սենեքերիմին:

4 Նա վերցրեց այն, կարդաց և տվեց իր վեզիրներին և իր թագավորության մեծամեծներին, և նրանք շփոթվեցին և ամաչեցին, և նա բարկացավ մեծ բարկությամբ և տարակուսեց, թե ինչպես պետք է վարվի:

5 Այնուհետև նա հավաքեց ծերերին և գիտուններին, իմաստուններին, փիլիսոփաներին, գուշակներին և աստղագուշակներին, և բոլոր նրանց, ովքեր իր երկրում էին, և կարդաց նրանց նամակը և ասաց նրանց. գնա՜ Եգիպտոսի փարավոնի թագավորի մոտ և պատասխանիր նրան նրա հարցերին»:

6 Նրանք ասացին նրան. գիտես, որ քո թագավորությունում չկա մեկը, ով ծանոթ լինի այս հարցերին, բացի Հայկարից՝ քո վեզիրից և քարտուղարից:

7 Իսկ մենք դրա մեջ ոչ մի հմտություն չունենք, եթե դա նրա քրոջ որդին՝ Նադանը չլինի, որովհետև նա սովորեցրեց նրան իր ողջ իմաստությունը, գիտելիքներն ու գիտելիքները: Կանչիր նրան քեզ մոտ, գուցե նա արձակի այս ծանր հանգույցը»:

8 Այն ժամանակ թագավորը կանչեց Նադանին և ասաց նրան. Եվ երբ Նադան կարդաց այն, նա ասաց. «Տե՛ր իմ: ո՞վ կարող է ամրոց կառուցել երկնքի և երկրի միջև»:

9 Եվ երբ թագավորը լսեց Նադանի խոսքը, նա տրտմեց մեծ և սաստիկ վշտով և իջավ իր գահից և նստեց մոխրի մեջ և սկսեց լաց լինել և ողբալ Հայկարի վրա:

10 Ասելով. «Ո՛վ իմ վիշտ. Ով Հայկար, ով գիտեիր գաղտնիքներն ու հանելուկները: վա՜յ քեզ, ով Հայքար: Ով իմ երկրի ուսուցիչ և իմ թագավորության տիրակալ, որտեղի՞ց գտնեմ քո նմանը: Ո՛վ Հայքար, ո՛վ իմ երկրի ուսուցիչ, ո՞ւր դիմեմ քեզ: վա՜յ քեզ. ինչպես կործանեցի քեզ: և ես լսեցի մի հիմար, անգրագետ տղայի խոսակցությունը, առանց գիտելիքի, առանց կրոնի, առանց տղամարդկության:

11 Ահ! և նորից Ահ ինքս ինձ համար: ո՞վ կարող է քեզ միայն մեկ անգամ տալ ինձ կամ հայտնել, որ Հայկարը ողջ է: և ես նրան կտայի իմ թագավորության կեսը:

12 Որտեղի՞ց է սա ինձ համար. Ահ, Հայքար: որ ես միայն մեկ անգամ տեսնեմ քեզ, որպեսզի լցնեմ քեզ նայելով և քեզնով ուրախանալ:

13 Ահ! Ո՛վ իմ վիշտ քեզ համար բոլոր ժամանակների համար: Ով Հայկար, ինչպես եմ ես սպանել քեզ: և ես չհապաղեցի քո գործի մեջ, մինչև չտեսա գործի ավարտը»:

14 Թագավորը գիշեր-ցերեկ լաց էր լինում: Երբ սուսերամարտիկը տեսավ թագավորի բարկությունը և նրա վիշտը Հայկարի համար, նրա սիրտը փափկվեց նրա հանդեպ, և նա մոտեցավ նրա առաջ և ասաց նրան.

15 «Ով իմ տէր. պատվիրիր քո ծառաներին, որ կտրեն իմ գլուխը»: Այնուհետև թագավորն ասաց նրան. «Վա՛յ քեզ, Աբու Սամիկ, ի՞նչ ես մեղավոր»:

16 Եվ սուսերամարտիկը նրան ասաց. ամեն ծառա, ով իր տիրոջ խոսքին հակառակ է գործում, սպանվում է, և ես քո հրամանին հակառակ եմ վարվել»:

17 Այն ժամանակ թագավորն ասաց նրան. «Վա՛յ քեզ, ով Աբու Սամիկ, ինչո՞վ ես իմ հրամանին հակառակ վարվել»:

18 Եվ սուսերամարտիկը նրան ասաց. դու ինձ հրամայեցիր սպանել Հայկարին, և ես գիտեի, որ դու կզղջաս քեզ համար նրա համար, և որ նա անարդարության է ենթարկվել, և ես նրան թաքցրի մի տեղ, և ես սպանեցի նրա ստրուկներից մեկին, և նա այժմ ապահով է ջրամբար, և եթե դու ինձ պատվիրես, ես նրան քեզ մոտ կբերեմ»:

19 Եվ թագավորն ասաց նրան. — Վա՛յ քեզ, ով Աբու Սամիկ: դու ծաղրեցիր ինձ, և ես քո տերն եմ»:

20 Սուրը նրան ասաց. Haiqâr-ը ապահով է և ողջ»:

21 Եվ երբ թագավորը լսեց այդ խոսքը, նա վստահ եղավ այդ բանում, և նրա գլուխը լողաց, և նա ուրախությունից ուշաթափվեց, և հրամայեց նրանց բերել Հայկարին:

22 Եվ նա ասաց սուսերամարտիկին. «Ով վստահելի ծառա. եթե քո խոսքը ճշմարիտ է, ես կհարստացնեմ քեզ և կբարձրացնեմ քո արժանապատվությունը քո բոլոր ընկերների արժանապատվությունից»:

23 Եվ սուսերամարտիկը գնաց ուրախությամբ, մինչև որ հասավ Հայկարի տուն: Եվ նա բացեց թաքստոցի դուռը և իջավ և գտավ Հայկարին, որ նստած գովաբանում էր Աստծուն և շնորհակալություն հայտնում:

24 Եվ նա բղավեց նրան՝ ասելով.

25 Եվ Հայկարը նրան ասաց. «Ի՞նչ նորություն կա, ով Աբու Սամիկ»: Եվ նա պատմեց նրան Փարավոնի մասին ամեն ինչ սկզբից մինչև վերջ: Հետո վերցրեց նրան ու գնաց թագավորի մոտ:

26 Եվ երբ թագավորը նայեց նրան, տեսավ նրան կարոտի վիճակում, և որ նրա մազերը երկարացել էին գազանների պես, իսկ եղունգները՝ արծվի ճանկերի պես, և որ նրա մարմինը կեղտոտ էր փոշուց, նրա դեմքի գույնը փոխվել ու գունատվել էր և այժմ մոխրի պես էր:

27 Երբ թագավորը տեսավ նրան, տրտմեց նրա համար և իսկույն վեր կացավ, գրկեց նրան, համբուրեց և լաց եղավ նրա վրա և ասաց. «Փառք Աստծուն: ով քեզ վերադարձրեց ինձ մոտ»:

28 Այնուհետև նա մխիթարեց նրան և մխիթարեց: Եվ նա հանեց իր պատմուճանը և դրեց սրի վրա, և շատ ողորմեց նրան և մեծ հարստություն տվեց նրան և հանգստացրեց Հայկարին:
29 Այն ժամանակ Հայկարն ասաց թագավորին. Սրանք աշխարհի զավակների գործերն են: Ես ինձ արմավենու ծառ եմ աճեցրել, որպեսզի հենվեմ դրա վրա, և այն թեքվեց և ինձ ցած գցեց:
30 Բայց, Տէ՛ր իմ. քանի որ ես հայտնվել եմ քո առջև, թող հոգ չտանես քեզ: Թագավորն ասաց նրան. «Օրհնյալ է Աստված, որ ողորմեց քեզ և իմացավ, որ դու անիրավվել ես, և փրկեց քեզ և ազատեց քեզ սպանությունից:
31 Բայց գնա տաք բաղնիք և սափրիր գլուխդ, կտրիր եղունգներդ, փոխիր հագուստդ և զվարճացիր քեզ քառասուն օրվա ընթացքում, որպեսզի կարողանաս լավություն անել քեզ և բարելավվել քո վիճակը և քո դեմքի գույնը: կարող է վերադառնալ քեզ մոտ»:
32 Այն ատեն թագաւորը հանեց իր թանկագին պատմուճանը, հագաւ Հայկարի վրայ, իսկ Հայկարը գոհութիւն յայտնեց Աստծուն ու խոնարհւեց արքային, եւ ուրախ ու ուրախ գնաց իր բնակավայրը՝ գովաբանելով Բարձրեալ Աստծուն:
33 Եվ նրա տան մարդիկ ուրախացան նրա հետ, և նրա ընկերները և բոլոր նրանք, ովքեր լսեցին, որ նա ողջ է, նույնպես ուրախացան:

ԳԼՈՒԽ 5

«Հանելուկների» տառը ցուցադրվում է Աhիկարին. Տղաները արծիվների վրա. Առաջին «ինքնաթիռով» զբոսանք. Մեկնում Եգիպտոս. Աhիկար, իմաստուն մարդ լինելն էլ հումորի զգացում ունի: (հատված 27):
1 Նա արեց այնպես, ինչպես թագավորը պատվիրեց իրեն, և քառասուն օր հանգստացավ:
2 Այնուհետև նա հագավ իր ամենագեղեցիկ զգեստը և գնաց թագավորի մոտ՝ իր ծառաներին հետևից և իր առջևից՝ ուրախ և ուրախանալով:
3 Բայց երբ նրա քրոջ որդին՝ Նադանը հասկացավ, թե ինչ է կատարվում, վախն ու սարսափը պատեցին նրան, և նա տարակուսեց՝ չգիտելով, թե ինչ անել:
4 Երբ Հայկարը տեսավ, մտավ թագավորի մոտ և ողջունեց նրան, և նա պատասխանեց բարևին և նստեցրեց իր կողքին և ասաց նրան.
— Ո՛վ իմ սիրելի Հայքար: տես այս նամակները, որոնք Եգիպտոսի թագավորն ուղարկեց մեզ, երբ լսեց, որ դու սպանվել ես:
5 Նրանք գրգռեցին մեզ և հաղթեցին մեզ, և մեր երկրի ժողովրդից շատերը փախան Եգիպտոս՝ վախենալով այն հարկերից, որ Եգիպտոսի թագավորն ուղարկել էր մեզնից պահանջելու համար:
6 Այնուհետև Հայկարը վերցրեց նամակը, կարդաց այն և հասկացավ դրա բովանդակությունը:
7 Հետո նա ասաց թագավորին. «Մի՛ բարկացիր, ո՛վ իմ տե՛ր: Ես կգնամ Եգիպտոս, և պատասխանները կվերադարձնեմ փարավոնին, և այս նամակը ցույց կտամ նրան, և կպատասխանեմ նրան հարկերի մասին, և կուղարկեմ բոլոր փախածներին: և ես ամաչեցնեմ քո թշնամիներին Բարձրյալ Աստծո օգնությամբ և քո թագավորության երջանկության համար»:
8 Եվ երբ թագավորը լսեց այս խոսքը Հայկարից, նա ուրախացավ մեծ ուրախությամբ, և նրա սիրտը լայնացավ և նա բարեհաճեց նրան:
9 Հայկարն ասաց թագավորին. Եվ թագավորը թույլ տվեց դա:
10 Եվ Հայկարը գնաց իր տունը, և նա հրամայեց որսորդներին բռնել իր համար երկու ձագ արծիվ, և նրանք բռնեցին և բերեցին իր մոտ: երկու հազար կանգուն երկարությամբ, և ատաղձագործներին բերեց և հրամայեց նրանց երկու մեծ արկղ պատրաստել, և նրանք արեցին դա:
11 Այնուհետև նա վերցրեց երկու փոքրիկ տղաների և ամեն օր զառներ էր զոհաբերում և արածեցնում արծիվներին ու տղաներին, և տղաներին ստիպում էր հեծնել արծիվների մեջքին, և նա կապեց նրանց ամուր հանգույցով և կապեց մալուխը ոտքերին: արծիվներից, և թող նրանք ամեն օր քիչ-քիչ վեր սավառնեն տասը կանգուն հեռավորության վրա, մինչև որ սովորեն և սովորեն դրան: և նրանք բարձրացան պարանի ամբողջ երկարությամբ, մինչև հասան երկինք. տղաները՝ մեջքի վրա. Հետո նրանց մոտ քաշեց:
12 Եվ երբ Հայկարը տեսավ, որ իր ցանկությունը կատարվեց, նա պատվիրեց տղաներին, որ երբ նրանք բարձրանան դեպի երկինք, նրանք պետք է բղավեն՝ ասելով.
13 «Մեզ կավ ու քար բերեք, որ փարավոն թագավորի համար ամրոց կառուցենք, քանի որ պարապ ենք»:
14 Եվ Հայկարը երբեք չի ավարտվել նրանց վարժեցնելով և վարժեցնելով, մինչև նրանք հասան առավելագույն հնարավոր կետին (հմտության):
15 Ապա թողնելով նրանց՝ գնաց թագավորի մոտ և ասաց նրան. գործն ավարտված է ըստ քո ցանկության: Վեր կաց ինձ հետ, որ ես քեզ ցույց տամ հրաշքը»:
16 Այսպիսով, թագավորը վեր կացավ, նստեց Հայկարի հետ և գնաց մի լայն տեղ և ուղարկեց, որ բերի արծիվներին և տղաներին, և Հայկարը կապեց նրանց և բաց թողեց օդում պարանների ամբողջ երկարությամբ, և նրանք սկսեցին բղավել. նա սովորեցրել էր նրանց: Հետո նրանց մոտ քաշեց և դրեց իրենց տեղերում:
17 Թագավորն ու նրա հետ եղողները մեծ զարմանքով զարմացան, և թագավորը համբուրեց Հայկարին նրա աչքերի միջև և ասաց նրան. «Գնա խաղաղությամբ, սիրելիս: Ո՛վ իմ թագավորության հպարտություն: դեպի Եգիպտոս և պատասխանիր փարավոնի հարցերին և հաղթիր նրան Բարձրյալ Աստծո զորությամբ»:
18 Այնուհետև նա հրաժեշտ տվեց նրան և վերցրեց նրա զորքերը, իր զորքը, երիտասարդներին ու արծիվներին և գնաց Եգիպտոսի տները: եւ երբ հասաւ, դարձաւ դէպի թագաւորի երկիրը:
19 Եվ երբ Եգիպտոսի ժողովուրդն իմացավ, որ Սենեքերիմը իր զաղտնի խորհրդի մարդ է ուղարկել՝ խոսելու փարավոնի հետ և պատասխանելու նրա

հարցերին, նրանք այդ լուրը փոխանցեցին փարավոն թագավորին, և նա ուղարկեց իր գաղտնի խորհրդականներից մի խումբ՝ նրան բերելու իր առջև: .
20 Եվ նա եկավ, մտավ փարավոնի մոտ և խոնարհվեց նրա առաջ, ինչպես հարկն է անել թագավորներին:
21 Նա ասաց նրան. «Ով իմ տեր թագավոր. Սենեքերիմ արքան ողջունում է քեզ խաղաղության, զորության և պատվի առատությամբ:
22 Եվ նա ուղարկեց ինձ, որ իր ծառաներից մեկն եմ, որպեսզի պատասխանեմ քեզ քո հարցերին և կատարեմ քո բոլոր ցանկությունները, որովհետև դու ուղարկեցիր իմ տիրոջից թագավորից մարդ փնտրելու, ով քեզ դղյակ կկառուցի միջանցքում: երկինքն ու երկիրը:
23 Եվ ես Բարձրյալ Աստծո օգնությամբ և քո ազնիվ բարեհաճությամբ և իմ տիրոջ՝ թագավորի զորությամբ այն քեզ համար կկառուցեմ այնպես, ինչպես դու ես ուզում:
24 Բայց, ով իմ տեր թագավոր. այն, ինչ դու ասացիր այնտեղ Եգիպտոսի հարկերի մասին երեք տարվա ընթացքում. այժմ թագավորության կայունությունը խիստ արդարադատություն է, և եթե դու հաղթես, և իմ ձեռքը հմտություն չունենա քեզ պատասխանելու, ապա իմ տերը՝ թագավորը քեզ կուղարկի ձեր նշած հարկերը:
25 Եվ եթե ես քեզ պատասխանեմ քո հարցերում, քեզ մնում է ուղարկել այն ամենը, ինչ ասել ես իմ տեր թագավորին»:
26 Երբ փարավոնը լսեց այդ խոսքը, զարմացավ և տարակուսեց իր լեզվի ազատությունից և իր խոսքի հաճելի լինելուց:
27 Փարավոն թագավորն ասաց նրան. ի՞նչ է քո անունը»: Նա ասաց. «Քո ծառան Աբիկամն է, իսկ ես՝ Սենեքերիմ թագավորի մրջյուններից մի փոքրիկ մրջյուն»:
28 Փարաւոնը նրան ասաց.
29 Եվ Հայկարը նրան ասաց. Ամենաբարձրյալ Աստծուն կամենում եմ, որ կատարեմ այն, ինչ մտածում ես, որովհետև Աստված թույլերի հետ է, որպեսզի նա շփոթեցնի ուժեղներին»:
30 Այն ժամանակ փարավոնը հրամայեց, որ Աբիկամի համար կացարան պատրաստեն և նրան կեր, միս, խմիչք և այն ամենը, ինչ նա պետք է, մատակարարեն:
31 Եվ երբ այն ավարտվեց, երեք օր հետո փարավոնը հագավ ծիրանագույն և կարմիր հագուստ և նստեց իր գահին, և նրա բոլոր վեզիրները և նրա թագավորության մեծամեծները կանգնած էին ձեռքերը խաչած, ոտքերը միմյանց մոտ և գլուխները խոնարհած:
32 Եվ փարավոնը մարդ ուղարկեց Աբիքըմին բերելու, և երբ նրան ներկայացրին, նա խոնարհվեց նրա առաջ և համբուրեց գետինը նրա առջև:
33 Փարավոն թագավորն ասաց նրան. «Ով Աբիկամ, ես ո՞ւմ եմ նման: և իմ թագավորության ազնվականները ո՞ւմ են նման»:
34 Եվ Հայկարը նրան ասաց.
35 Նա ասաց նրան. Այսպիսով, Հայկարը գնաց այնպես, ինչպես թագավոր Փարավոնն էր պատվիրել նրան:
36 Եվ հաջորդ օրը Հայկարը գնաց փարավոնի մոտ, խոնարհվեց և կանգնեց թագավորի առաջ: Եվ փարավոնը կարմիր գույնի էր հագել, իսկ ազնվականները՝ սպիտակ:
37 Եվ փարավոնն ասաց նրան. «Ով Աբիկամ, ես ո՞ւմ եմ նման: և իմ թագավորության ազնվականները ո՞ւմ են նման»:
38 Աբիկամն ասաց նրան. դու արեգակի պես ես, և քո ծառաները՝ նրա ճառագայթների պես»: Փարավոնն ասաց նրան. «Գնա քո տունը և վաղը արի այստեղ»:
39 Այնուհետև փարավոնը հրամայեց իր պալատին մաքուր սպիտակ հագնել, և փարավոնը նրանց պես հագնվեց և նստեց իր գահին, և նա հրամայեց նրանց բերել Հայկարը: Եվ նա ներս մտավ ու նստեց նրա առաջ:
40 Փարավոնն ասաց նրան. «Ով Աբիկամ, ես ո՞ւմ եմ նման: իսկ իմ ազնվականները, ո՞ւմ են նման»:
41 Աբիկամն ասաց նրան. դու նման ես լուսնին, իսկ քո ազնվականները նման են մոլորակներին ու աստղերին»: Փարավոնն ասաց նրան. «Գնա, վաղը դու այստեղ կլինես»:
42 Այնուհետև փարավոնը հրամայեց իր ծառաներին հագնել տարբեր գույների զգեստներ, և փարավոնը հագավ կարմիր թավշյա զգեստ և նստեց իր գահին և հրամայեց նրանց բերել Աբիկամին: Եվ նա մտավ ու խոնարհվեց նրա առաջ:
43 Եվ նա ասաց. «Ով Աբիկամ, ես ո՞ւմ եմ նման: և իմ զորքերը ո՞ւմ են նման»: Եվ նա ասաց. «Տե՛ր իմ: դու ապրիլ ամսվա պես ես, և քո բանակները նրա ծաղիկների պես են»:
44 Երբ թագավորը լսեց դա, ուրախացավ մեծ ուրախությամբ և ասաց. առաջին անգամ դու ինձ համեմատեցիր կուռքի Բելի հետ, իսկ իմ ազնվականներին՝ նրա ծառաներին:
45 Եվ երկրորդ անգամ դու ինձ համեմատեցիր արեգակի հետ, և իմ ազնվականներին՝ արևի ճառագայթների:
46 Եվ երրորդ անգամ դու ինձ համեմատեցիր լուսնի հետ, և իմ ազնվականներին՝ մոլորակների ու աստղերի:
47 Եվ չորրորդ անգամ ինձ համեմատեցիր ապրիլ ամսվա հետ, իսկ իմ ազնվականներին՝ նրա ծաղիկների: Բայց հիմա, ո՛վ Աբիկամ: Ասա ինձ, քո տերը, Սենեքերիմ թագավոր, ո՞ւմ է նա նման: և նրա ազնվականները ո՞ւմ են նման»:
48 Եվ Հայկարը բարձր ձայնով բղավեց և ասաց. Բայց ոտքիդ վեր կաց, որ ես քեզ ասեմ, թե ում է նման իմ տեր թագավորը և ում են նման նրա ազնվականները»:
49 Եվ փարավոնը շփոթված էր իր լեզվի ազատությունից և պատասխան տալու համարձակությունից: Այն ժամանակ փարավոնը վեր կացավ իր գահից և կանգնեց Հայկարի առաջ և ասաց նրան.
50 Եվ Հայկարն ասաց նրան. «Իմ տերը երկնքի Աստվածն է, և նրա ազնվականները կայծակներն ու

որոտներն են, և երբ նա կամենում է, քամիները փչում են և անձրև է գալիս:
51 Եվ նա հրամայում է որոտին, և այն լուսավորում է և անձրևում, և նա պահում է արևը, և նա չի տալիս իր լույսը, և լուսինն ու աստղերը, և նրանք չեն շրջում:
52 Եվ նա հրամայում է փոթորկին, և այն փչում է, և անձրև է գալիս, և նա ոտնահարում է ապրիլին և քանդում նրա ծաղիկներն ու տները»:
53 Երբ փարավոնը լսեց այս խոսքը, սաստիկ շփոթվեց և բարկացավ մեծ բարկությամբ և ասաց նրան. ասա ինձ ճշմարտությունը և թույլ տուր ինձ իմանալ, թե ով ես դու իրականում»:
54 Եվ նա ասաց նրան ճշմարտությունը. «Ես Հայկար գրագիրն եմ, Սենեքերիմ թագավորի գաղտնի խորհրդականներից մեծագույնը, և ես նրա վեզիրն եմ, նրա թագավորության կառավարիչը և նրա կանցլերը»:
55 Նա ասաց նրան. «Դու ճշմարտությունն ասացիր այս խոսքի մեջ. Բայց մենք լսել ենք Հայկարի մասին, որ Սենեքերիմ թագավորը սպանել է նրան, բայց թվում է, թե դու ողջ ու առողջ ես»:
56 Եվ Հայկարն ասաց նրան. «Այո, այդպես եղավ, բայց փառք Աստծուն, ով գիտի, թե ինչ է թաքնված, որովհետև իմ տերը թագավորը հրամայեց սպանել ինձ, և նա հավատաց անառակ մարդկանց խոսքին, բայց Տերը փրկեց. ինձ, և երանի նրան, ով ապավինում է Նրան»:
57 Փարավոնն ասաց Հայկարին. «Գնա, վաղը դու այստեղ կլինես, և ասա ինձ մի խոսք, որը ես երբեք չեմ լսել իմ ազնվականներից և իմ թագավորության և իմ երկրի մարդկանցից»:

ԳԼՈՒԽ 6

Խորամանկությունը հաջողվում է. Աիիկարը պատասխանում է փարավոնի յուրաքանչյուր հարցին: Արծիվների վրա տղաները օդվա զազաթնակետն են: Խելքը, որն այդքան հազվադեպ է հանդիպում հին Գրություններում, բացահայտված է 34–45 համարներում:
1 Եվ Հայկարը գնաց իր տունը և մի նամակ գրեց՝ ասելով.
2 Ասորեստանի Սենեքերիմ թագավորից: և Նինվեն՝ Եգիպտոսի փարավոն թագավորին:
3 «Խաղաղություն քեզ, եղբայր իմ. և այն, ինչ մենք սրանով քեզ հայտնի ենք դարձնում, այն է, որ եղբայրը կարիք ունի իր եղբորը և միմյանց թագավորներին, և ես հույս ունեմ քեզնից, որ դու ինձ ինը հարյուր տաղանդ ոսկի փոխ տաս, որովհետև ես դրա կարիքն ունեմ ուտելու համար: որոշ զինվորներ, որպեսզի ես դա ծախսեմ նրանց վրա: Եվ մի քիչ հետո ես այն կուղարկեմ քեզ»:
4 Այնուհետև նա ծալեց նամակը և հաջորդ օրը մատուցեց փարավոնին:
5 Երբ նա տեսավ դա, շփոթվեց և ասաց նրան.
6 Այն ժամանակ Հայկարը նրան ասաց.
7 Փարավոնն ընդունեց դա՝ ասելով.
8 Օրհնյալ է Աստված, ով քեզ կատարյալ դարձրեց իմաստությամբ և զարդարեց քեզ փիլիսոփայությամբ ու գիտությամբ:
9 Եվ այժմ, ո՛վ Հայկար, մնում է այն, ինչ մենք ցանկանում ենք քեզնից, որպեսզի դու կառուցես որպես ամրոց երկնքի և երկրի միջև»:
10 Այն ժամանակ Հայկարն ասաց. «Լսել նշանակում է հնազանդվել: Քո ցանկությամբ և ընտրությամբ ես քեզ դղյակ կկառուցեմ. բայց, ո՛վ իմ տե՛ր, ես պատրաստում եմ մեզ կրաքար, քար, կավ և բանվորներ, և ունեմ հմուտ շինարարներ, որոնք քեզ համար կշինեն այնպես, ինչպես դու ես ուզում»:
11 Թագավորն այդ ամենը պատրաստեց նրա համար, և նրանք գնացին մի լայն տեղ: և Հայկարն ու նրա տղաները եկան այնտեղ, և նա իր հետ վերցրեց արծիվներին և երիտասարդներին. և թագավորն ու նրա բոլոր ազնվականները գնացին, և ամբողջ քաղաքը հավաքվեց, որպեսզի տեսնեն, թե ինչ է անելու Հայկարը:
12 Այնուհետև Հայկարը արծիվներին բաց թողեց արկղերից, երիտասարդներին կապեց նրանց մեջքին, պարանները կապեց արծիվների ոտքերին և թողեց նրանց օդ գնալ: Եվ նրանք սավառնեցին դեպի վեր, մինչև որ մնացին երկնքի և երկրի միջև:
13 Տղաները սկսեցին բղավել՝ ասելով. «Աղյուս բեր, կավ բեր, որ թագավորի ամրոցը շինենք, որ պարապ ենք կանգնած»:
14 Եվ ամբոխը զարմացած ու տարակուսած էր, և նրանք զարմանում էին. Եվ թագավորն ու նրա ազնվականները զարմացան.
15 Եվ Հայկարն ու նրա ծառաները սկսեցին ծեծել բանվորներին, և նրանք աղաղակեցին թագավորի զորքերի համար՝ ասելով նրանց.
16 Թագավորն ասաց նրան. ո՞վ կարող է ինչ-որ բան հասցնել այդ հեռավորությանը»:
17 Եվ Հայկարն ասաց նրան. ինչպե՞ս օդում ամրոց կառուցենք: և եթե իմ տերը թագավորն այստեղ լիներ, մեկ օրում մի քանի ամրոց կկառուցեր»:
18 Փարավոնն ասաց նրան. «Գնա՛, ո՛վ Հայկար, քո բնակարանը և հանգստացիր, որովհետև մենք հրաժարվել ենք ամրոցի կառուցումից, և վաղը արի ինձ մոտ»:
19 Այն ժամանակ Հայկարը գնաց իր տունը և հաջորդ օրը հայտնվեց փարավոնի առաջ: Փարավոնն ասաց. «Ով Հայկար, ի՞նչ նորություն կա քո տիրոջ ձիու մասին: որովհետև երբ նա հարևանում է Ասորեստանի և Նինվեի երկրում, և մեր որջերը լսում են նրա ձայնը, զցում են իրենց ձագերին»:
20 Երբ Հայկարը լսեց այս խոսքը, գնաց, վերցրեց մի կատու, կապեց նրան և սկսեց դաժան մտրակել նրան, մինչև որ եգիպտացիները լսեցին, և նրանք գնացին և պատմեցին թագավորին այդ մասին:
21 Եվ փարավոնը մարդ ուղարկեց՝ բերելու Հայկարին և ասաց նրան.
22 Հայկարն ասաց նրան. նա իսկապես տգեղ արարք է արել ինձ հետ և արժանի է այս թմբկահարմանը և մտրակմանը, որովհետև իմ տեր Սենեքերիմ թագավորը ինձ լավ աքաղաղ էր տվել, և նա ուներ

ուժեղ ճշմարիտ ձայն և գիտեր օրվա ու գիշերվա ժամերը:
23 Եվ կատուն հենց այս գիշեր վեր կացավ, կտրեց նրա գլուխը և գնաց:
24 Փարավոնը նրան ասաց. աքլորիդ գլուխն ու վերադառնա՞ս:
25 Եվ Հայկարն ասաց նրան. եթե Եգիպտոսի և Նինվեի միջև այդքան հեռավորություն լիներ, ինչպե՞ս կարող էին քո ծովահենները լսել, երբ իմ տիրոջ՝ թագավորի ձին հառաչում է և նետում իրենց ձագերին: և ինչպե՞ս կարող էր ձիու ձայնը հասնել մինչև Եգիպտոս»:
26 Երբ փարավոնը լսեց դա, իմացավ, որ Հայկարը պատասխանել է իր հարցերին:
27 Փարավոնն ասաց.
28 Եվ Հայկարը նրան ասաց.
29 Այնուհետև Հայկարը գնաց տան ետևը և ծակեր բացեց ծովի խորդուբորդ ափին և իր ձեռքը վերցրեց մի բուռ ավազ, ծովի ավազ, և երբ արևը ծագեց և թափանցեց անցքերի մեջ, նա տարածվեց. ավազը արևի տակ, մինչև որ պարանների պես հյուսված լիներ:
30 Եվ Հայկարն ասաց. «Հրավիրիր քո ծառաներին, որ վերցնեն այս պարանները, և երբ դու կամենաս, ես քեզ նման կհյուսեմ»:
31 Փարավոնն ասաց.
32 Այն ժամանակ Հայկարը նայեց դրան և գտավ մեկ այլ քար:
33 Նա ասաց փարավոնին. Ես օտարերկրացի եմ և կարի գործիք չունեմ:
34 Բայց ես ուզում եմ, որ դու պատվիրես քո հավատարիմ կոշկակարներին, որ այս քարից ավլեր կտրեն, որպեսզի ես կարեմ այդ ջրաղացի քարը»:
35 Այն ժամանակ փարավոնն ու նրա բոլոր ազնվականները ծիծաղեցին: Նա ասաց. «Օրհնյալ լինի Բարձրյալ Աստվածը, ով տվել է քեզ այս խելքն ու գիտելիքը»:
36 Եվ երբ փարավոնը տեսավ, որ Հայկարը հաղթեց իրեն, և նրան վերադարձրեց իր պատասխանները, նա խսկույն ոգևորվեց և հրամայեց նրանց հավաքել երեք տարվա հարկերը և բերել դրանք Հայկար:
37 Եվ նա հանեց իր պատմուճանը և դրեց դրանք Հայկարի, նրա զինվորների և նրա ծառաների վրա և տվեց նրան իր ճանապարհի ծախսերը:
38 Եւ նա ասաց նրան. ունե՞ք սուլթաններից որևէ մեկը ձեզ նման: Ողջո՜ւյն տուր քո տիրոջ՝ Սենեքերիմ թագավորին և ասա, թե ինչպես ենք նրան նվերներ ուղարկել, որովհետև թագավորները քչով են բավարարվում»:
39 Այն ժամանակ Հայկարը վեր կացավ և համբուրեց թագավոր փարավոնի ձեռքերը և համբուրեց գետինը նրա առջև, և մաղթեց նրան ուժ և շարունակություն և առատություն իր գանձարանում և ասաց նրան. Ես ուզում եմ քեզնից, որ մեր հայրենակիցներից ոչ մեկը չմնա Եգիպտոսում»:
40 Եվ փարավոնը վեր կացավ և ավետաբեր ուղարկեց Եգիպտոսի փողոցներում հռչակելու, որ Ասորեստանի կամ Նինվեի ժողովրդից ոչ մեկը չպետք է մնա Եգիպտոսի երկրում, այլ որ նրանք գնան Հայկարի հետ:
41 Այն ժամանակ Հայկարը գնաց, թույլ տվեց փարավոն թագավորից և ճանապարհ ընկավ՝ փնտրելով Ասորեստանի և Նինվեի երկիրը: և նա ուներ որոշ գանձեր և մեծ հարստություն:
42 Եվ երբ լուրը հասավ Սենեքերիմ թագավորին, որ Հայկարը գալիս է, նա դուրս եկավ նրան ընդառաջ և անչափ ուրախացավ նրա վրա և գրկեց նրան, համբուրեց և ասաց. «Բարի գալուստ տուն. Իմ եղբայր Հայկար, իմ թագավորության զորությունը և իմ թագավորության հպարտությունը:
43 Հարցրու, թե ինչ կուզենայիր ինձնից, նույնիսկ եթե ուզում ես իմ թագավորության և իմ ունեցվածքի կեսը»:
44 Այն ժամանակ Հայկարը նրան ասաց. Ողորմի՛ր, ո՛վ իմ տեր թագավոր: իմ փոխարեն Աբու Սամիկին, որովհետև իմ կյանքը Աստծո և նրա ձեռքերում էր»:
45 Այն ժամանակ Սենեքերիմ թագավորն ասաց. Ես Աբու Սամիկի կայարանը կդարձնեմ սուսերամարտիկն իմ բոլոր գաղտնի խորհրդականներից և իմ սիրելիներից»:
46 Այն ժամանակ թագավորը սկսեց հարցնել նրան, թե ինչպես է նա վարվել փարավոնի հետ իր առաջին ժամանումից մինչև որ նա հեռացել է իր ներկայությունից, և ինչպես է նա պատասխանել նրա բոլոր հարցերին և ինչպես է նա ստացել հարկերը և փոփոխությունները: հագուստի և նվերների.
47 Եվ Սենեքերիմ թագավորը մեծ ուրախությամբ ուրախացավ և ասաց Հայկարին.
48 Եվ Հայկարը ասաց. «Թող թագավորը հավիտյան ապրի: Ես ոչինչ չեմ ցանկանում, բացի իմ տեր թագավորի ապահովությունից և նրա մեծության շարունակությունից:
49 Ով իմ տէր. ի՞նչ կարող եմ անել հարստության և դրա նմանության հետ: բայց եթե դու կամենաս ինձ ողորմություն ցույց տալ, տո՛ւր ինձ Նադանը՝ իմ քրոջ որդուն, որպեսզի հատուցեմ նրան այն ամենի համար, ինչ նա արել է ինձ, և շնորհի՛ր ինձ նրա արյունը և ինձ անմեղ պահեմ դրա համար»:
50 Սենեքերիմ արքան ասաց. Եվ Հայկարը վերցրեց Նադանին՝ իր քրոջ որդուն, կապեց նրա ձեռքերը երկաթե շղթաներով և տարավ իր տունը և ծանր կապանք դրեց նրա ոտքերի վրա և կապեց այն ամուր հանգույցով և այսպես կապելով՝ գցեց նրան: մտավ մութ սենյակ՝ թոշակի կողքին, և Նաբուհալին նշանակեց որպես նրա պահակ, որպեսզի նրան ամեն օր մի բոքոն հաց և մի քիչ ջուր տա:

ԳԼՈՒԽ 7

Ահիկարի առակները, որոնցում նա ավարտում է իր եղբորորդիների կրթությունը: Զարմանալի նմանություններ. Ահիկարը տղային գեղատեսիլ անուններ է կոչում. Այստեղ ավարտվում է Ահիքարի պատմությունը.
1 Եվ երբ Հայկարը մտնում կամ դուրս էր գալիս, նա նախատում էր Նադանին՝ իր քրոջ որդուն՝ խելամտորեն ասելով նրան.

2 «Ով Նադան, իմ տղա: Ես քեզ արեցի այն ամենը, ինչ բարի է և բարի, և դու ինձ վարձատրեցիր դրա համար տգեղով ու վատով և սպանությամբ:

3 «Ո՛վ իմ որդին. Առակներում ասվում է. «Ով ականջով չի լսում, վիզով ականջ կդնեն»:

4 Նադանն ասաց. «Ինչի՞ համար ես բարկանում ինձ վրա»:

5 Եվ Հայկարն ասաց նրան. աշխարհում, և դու ինձ սպանեցիր և ինձ հատուցեցիր իմ կործանումով:

6 Բայց Տերը գիտեր, որ ես անիրավվել եմ, և նա փրկեց ինձ այն կերակուրից, որը դու դրել ես ինձ համար, որովհետև Տերը բուժում է կոտրված սրտերը և խանգարում է նախանձողներին և ամբարտավաններին:

7 Ով իմ տղա. Դու ինձ համար եղել ես այնպես, ինչպես կարիճը, որը, երբ հարվածում է պղինձին, խոցում է այն:

8 Ո՛վ իմ տղա. դու նման ես գազելին, որը ուտում էր խելագարի արմատները, և դա ինձ ավելացնում է այսօր և վաղը, նրանք կթաքցնեն իմ արմատներում»:

9 Ո՛վ իմ տղա. Դու եղել ես, ով տեսել է իր ընկերոջը մերկ ձմռան ցրտին. և նա վերցրեց սառը ջուր և լցրեց նրա վրա:

10 Ով իմ տղա. Դու ինձ համար եղել ես այնպես, ինչպես մի մարդ, ով վերցրեց մի քար և նետեց այն դեպի երկինք, որպեսզի քարկոծի իր Տիրոջը դրանով: Եվ քարը չխփեց, և բավական բարձր չհասավ, այլ դարձավ մեղքի ու մեղքի պատճառ:

11 Ո՛վ իմ տղա. եթե դու հարգեիր ինձ և հարգեիր ինձ և լսեիր իմ խոսքերը, դու կլինեիր իմ ժառանգը և կթագավորեիր իմ տիրապետությունների վրա:

12 Ո՛վ իմ որդի. Դու գիտես, որ եթե շան կամ խոզի պոչը տասը կանգուն լիներ, այն չէր մոտենա ձիու արժեքին, եթե նույնիսկ մետաքսի նման լիներ:

13 Ո՛վ իմ տղա. Ես կարծում էի, որ դու իմ մահից հետո իմ ժառանգը կլինեիր. և դու քո նախանձով և քո ամբարտավանությամբ ցանկացար սպանել ինձ: Բայց Տերն ինձ ազատեց քո խորամանկությունից:

14 Ո՛վ իմ որդի. դու ինձ համար թակարդի պես ես եղել, որը գցած է աղբի վրա, և մի ճնճղուկ եկավ և գտավ որոգայթը սարքած: Իսկ ճնճղուկը թակարդին ասաց. «Ի՞նչ ես դու այստեղ»: Թակարդն ասաց. «Ես այստեղ Աստծուն եմ աղոթում»:

15 Եվ արտույտն էլ նրան հարցրեց. Թակարդն ասաց. «Դա երիտասարդ կաղնի է, որի վրա ես հենվում եմ աղոթքի ժամանակ»:

16 Արտույտն ասաց. «Իսկ ի՞նչ բան կա քո բերանում»: Թակարդն ասաց. «Դա հաց և ուտելիք է, որը ես տանում եմ բոլոր քաղցածների և աղքատների համար, ովքեր մոտենում են ինձ»:

17 Արտույտն ասաց. Եվ թակարդն ասաց նրան. Եվ արտույտը մոտեցավ, որ ուտի:

18 Բայց թակարդը բարձրացավ և բռնեց արտույտի վզից:

19 Եվ արտույտը պատասխանեց և ասաց թակարդին. «Եթե դա քո հացն է սովածի համար, Աստված չի ընդունում քո ողորմությունը և քո բարի գործերը:

20 Եվ եթե դա քո ծոմն ու աղոթքն է, Աստված քեզնից չի ընդունում ո՛չ քո ծոմը, ո՛չ էլ քո աղոթքը, և Աստված չի կատարի այն, ինչ լավ է քեզ համար»:

21 Ո՛վ իմ տղա. Դու ինձ համար (որպես) առյուծ ես եղել, ով ընկերացել է էշի հետ, և էշը մի որոշ ժամանակ քայլել է առյուծի առաջ. և մի օր առյուծը բուսավ էշի վրա և կերավ այն:

22 Ով իմ տղա. դու ինձ համար եղել ես ինչպես ցորենի ցորենը, որովհետև դա ոչ մի օգուտ չի տալիս, այլ փչացնում է ցորենը և կրծում այն:

23 Ո՛վ իմ տղա. Դու նման ես մի մարդու, ով ցորեն ցանեց տասը չափով, և երբ հնձի ժամանակն էր, նա վեր կացավ, հնձեց այն, հավաքեց, կալսեց և շատ ջանք թափեց դրա վրա, և ստացվեց տասը: չափեց, և տերը նրան ասաց. «Ո՛վ ծույլ, դու չես մեծացել և չես փոքրացել»:

24 Ո՛վ իմ տղա. դու ինձ համար ցանցի մեջ նետված կաքավի պես էիր, և նա չկարողացավ փրկել իրեն, բայց նա կանչեց կաքավներին, որ նա իր հետ նետի ցանցը:

25 Ո՛վ իմ որդի. դու ինձ հետ եղել ես այնպես, ինչպես շունը, որը ցուրտ էր, և նա մտավ բրուտի տուն տաքանալու համար:

26 Եվ երբ տաքացավ, սկսեց հաչել նրանց վրա, և նրանք հալածեցին նրան և ծեծեցին, որպեսզի չխայթի նրանց:

27 Ո՛վ իմ որդի. դու ինձ համար այնպիսի խոզի պես ես եղել, որը բարձրակարգ մարդկանց հետ մտել է տաք բաղնիք, և երբ դուրս է եկել տաք բաղնիքից, տեսել է մի կեղտոտ անցք և իջել ու թավալվել է դրա մեջ:

28 Ո՛վ իմ որդի. դու ինձ համար այնպիսի այծի պես էիր, որը միացավ իր ընկերներին զոհաբերության ճանապարհին, և նա չկարողացավ իրեն փրկել:

29 Ով իմ տղա. այն շունը, որը չի սնվում իր որսից, դառնում է ճանճերի կեր:

30 Ո՛վ իմ որդի. այն ձեռքը, որը չի աշխատում և չի հերկում, և (որը) ագահ ու խորամանկ է, պետք է կտրվի նրա ուսից:

31 Ո՛վ իմ որդի. այն աչքը, որի մեջ լույս չի երևում, ագռավները կվերցնեն այն և կհանեն:

32 Ո՛վ իմ տղա. դու ինձ համար այնպիսի ծառի պես էիր, որի ճյուղերը նրանք կտրում էին, և նա ասաց նրանց.

33 Ո՛վ իմ տղա. դու նման ես այն կատվին, որին ասում էին. «Գողությունը թողի՛ր, մինչև քեզ համար ոսկյա շղթա պատրաստենք և քեզ շաքարով ու նուշով կերակրենք»:

34 Նա ասաց. «Ես չեմ մոռացել իմ հոր և իմ մոր արհեստը»:

35 Ո՛վ իմ որդի. դու նման էիր փշի թփի վրա հեծած օձին, երբ նա գետի մեջ էր, և գայլը տեսավ նրանց և ասաց.

36 Օձն ասաց գայլին.

37 Գայլն ասաց. Իսկ օձն ասաց նրան.

38 Ո՛վ իմ տղա. Ես քեզ կերակրեցի լավ ուտելիքով, իսկ դու ինձ չես կերակրեցիր չոր հացով:

39 Ո՛վ իմ տղա. Ես քեզ շաքարով ջուր տվեցի: խմել և լավ օշարակ, և դու ինձ ջրհորից ջուր չտվիր, որ խմեմ:

40 Ո՛վ իմ տղա. Ես քեզ սովորեցրի և դաստիարակեցի, և դու ինձ համար թաքստոց փորեցիր և թաքցրիր ինձ:
41 Ո՛վ իմ տղա. Ես քեզ դաստիարակեցի ամենալավ դաստիարակությամբ և բարձր մայրիի պես վարժեցրի. և դու ինձ ոլորեցիր ու կռացրիր:
42 Ո՛վ իմ տղա. Քեզ հետ կապված իմ հույսն էի, որ դու ինձ համար ամրացված ամրոց կկառուցես, որպեսզի ես թաքցնեմ այնտեղ գտնվող իմ թշնամիներից, և դու ինձ համար դարձար երկրի խորքում թաղվածի պես. բայց Տերը խղճաց ինձ և ազատեց ինձ քո խորամանկությունից:
43 Ո՛վ իմ տղա. Ես քեզ լավ մաղթեցի, և դու ինձ հատուցեցիր չարությամբ և ատելությամբ, և հիմա ես կփշրեմ քո աչքերը և քեզ շների համար կեր կդարձնեմ, և քո լեզուն կկտրեմ և քո գլուխը սրի բերանով կհանեմ, և հատուցի քեզ քո գարշելի գործերի համար»:
44 Եվ երբ Նադանը լսեց այս խոսքը իր հորեղբայր Հայկարից, նա ասաց. Քո գիտությանդ համաձայն վարվիր ինձ հետ և ներիր ինձ իմ մեղքերը, որովհետև ո՞վ կա, որ ինձ պես մեղանչեց, կամ ո՞վ կա քեզ պես ներող:
45 Ընդունի՛ր ինձ, ո՛վ իմ հորեղբայր. Այժմ ես կծառայեմ քո տանը, կհարդարեմ քո ձիերը, կվերցնեմ քո անասունների թրիքը և արածացնելու եմ քո ոչխարներին, որովհետև ես եմ ամբարիշտը, իսկ դու՝ արդարը, ես՝ մեղավորը, իսկ դու՝ ներողը»:
46 Եվ Հայկարն ասաց նրան. դու նման ես այն ծառին, որն անպտուղ էր ջրի կողքին, և նրա տերը չէր կարողանում կտրել այն, և նա ասաց նրան.
47 Եվ նրա տերը նրան ասաց.
48 Ով իմ տղա. Արծվի ծերությունն ավելի լավ է, քան ագռավի երիտասարդությունը:
49 Ո՛վ իմ տղա. Նրանք գայլին ասացին. «Հեռու մնա ոչխարներից, որ նրանց փոշին չվնասի քեզ»: Գայլն էլ ասաց.- Ոչխարի կաթի տականքն իմ աչքին լավ է:
50 Ո՛վ իմ տղա: գայլին ստիպեցին դպրոց գնալ, որ կարդալ սովորի, ասացին. «Ա, Բ» ասա: Նա ասաց. «Գառ ու այծ իմ զանգի մեջ»:
51 Ո՛վ իմ տղա. էշը դրեցին սեղանի մոտ, և նա ընկավ, սկսեց փոշու մեջ գլորվել, և մեկը ասաց.
52 Ո՛վ իմ տղա. Հաստատվել է ասացվածքը, որն ասում է. «Եթե տղա ես ծնում, նրան քո որդի կոչիր, իսկ եթե տղա ես մեծացնում, անվանիր նրան քո ստրուկը»:
53 Ո՛վ իմ տղա. նա, ով բարիք է գործում, բարին կհանդիպի. և նա, ով չարիք է գործում, կհանդիպի չարի հետ, քանզի Տերը հատուցում է մարդուն իր աշխատանքի չափով:
54 Ո՛վ իմ տղա. ի՞նչ ասեմ քեզ ավելին, քան այս խոսքերը: քանզի Տերը գիտի, թե ինչ է թաքնված, և ծանոթ է խորհուրդներին և գաղտնիքներին:
55 Եվ նա կհատուցի քեզ և կդատի իմ և քո միջև և կհատուցի քեզ՝ ըստ քո անապատի»:
56 Եվ երբ Նադանը լսեց այդ խոսքը իր հորեղբայր Հայքարից, նա անմիջապես ուռեց և դարձավ փչած միզապարկի նման:
57 Եվ նրա վերջույթները ուռեցին, և ոտքերը, ոտքերը և կողքերը, և նա պատռվեց, և նրա որովայնը պատռվեց, և նրա փորոտիքները ցրվեցին, և նա կորավ և մահացավ:
58 Եվ նրա վերջին վերջը կործանումն էր, և նա գնաց դժոխք: Որովհետեւ իր եղբոր համար փոս փորողը անոր մէջ կըյնկնի. և նա, ով որոգայթներ է սարքում, կընկնի դրանց մեջ:
59 Ահա թե ինչ եղավ և (ինչ) մենք գտանք Հայկարի հեքիաթի մասին, և փառք Աստծուն հավիտյան: Ամեն, և խաղաղություն:
60 Այս տարեգրությունը ավարտվեց Աստծո օգնությամբ, թող Նա բարձրանա: Ամեն, Ամեն, Ամեն: